

mazott magatartási alapelveket, pozitív és negatív tulajdonságokat, erkölcsös viselkedési normákat találjuk meg Angyal Ádám könyvében, mely foglalkozik a nemzetközi és a magyar etikai kódexek összehasonlításával is, felsorolva a gyakorlatban mutatkozó jellegzetességeket. Az Összefoglalásban a szerző rámutat arra, hogy a hazai szervezetek és az érintettek közül csak kevesen rendelkeznek tevékenységüket befolyásoló etikai iránymutatással; ezek azonban – a fejlettebb országok gyakorlata alapján – fejleszthetők. „Az intézményi megoldások mellett a legjelentősebb magatartásformáló tényező a személyes (vezetői) példamutatás lehet.” A könyv melléklete a vizsgálatba bevont, az etikai kódexeket kibocsátó szervezetek felsorolását tartalmazza.

R. I.

Székely György

PÉNZÜGYEK ÉS BANKÜZLETEK

(The essence of money
and banking)

PÉNZÜGYI MENEDZSEREK KÉZIKÖNYVE

(A handbook for financial
managers)

*KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti
Kiadó Kft., Budapest, 2002. 328 p.*

A szerző azt tűzi ki célul, hogy olvasói megértsék a pénz lényegét, a pénzügyi intézmények fejlődését és feladatait, a pénzügyi műveletek kockázatait és a hitelezési tevékenységet. Elsősorban mikrogazdasági szempontból mutatja be a bank- és

pénzügyeket mindazoknak, akik pénzügyi ismereteiket bővíteni kívánják. Segítségét nyújt a tanulmányaikat végző egyetemi hallgatóknak is a magyar és angol nyelven megjelent (bilingvis) könyvében.

Az alapismeretek keretében vázolja fel a pénz fejlődésének szakaszait, a pénz funkcióit, a pénz fogalmának meghatározását, valamint bemutatja a bankfejlődés történelmi szakaszait. A pénz fogalmának szűkebb körű meghatározásánál a funkciókat és a kívánalmakat tekinti át, a szélesebb körben végzett vizsgálatok szerint a modern pénz a bankszámlán elhelyezett pénzt, a számlavezető bankkal szembeni követelést, a bank tartozását jelenti. A szerző részletesen foglalkozik a bankok közvetítő szerepével, a bankok mérlegét befolyásoló tényezőkkel, tevékenységekkel a körültekintő (prudens) működés alapelveivel. Ez utóbbiakat a likviditásban, a fizetőképességben és a jövedelmezőségben jelöli meg.

Szó van a könyvben a bankok motivációiról; ezek közé a kamat- és jutalékjövedelmi, valamint a befektetési motiváció tartozik. A bankot érhető (hitelezési, likviditási, árfolyam- vagy politikai) kockázat ronthatja a bank tiszta bevételét. Tájékozódhatunk a bankok szervezeti felépítéséről és a bankok működésének a szabályozásáról is. A szervezeti felépítésnek összhangban kell lennie a bank üzletpolitikájával, és tükröznie kell a bank piaci környezetéhez való alkalmazkodását. A fizetési rendszer szabályok és eszközök összessége, amelyekkel a személyek teljesítik fizetési kötelezettségeiket és hozzájutnak a nekik járó kifizetésekhez. Megismerjük hazánk, az USA és Nagy-Britannia fizetési rendszerét is.

A bankok nemzetközi tevékenységében a bankképviseltek szere-

pét, a bankkapcsolatokat ismerjük meg, a nemzetközi pénzügyi piacokat bemutató rész a bankoknak a nemzetközi kereskedelemben végzendő feladatairól, ezen belül a külkereskedelmi fizetésekről, okmányos meghitelezésekről szól. A jó biztosítéknak könnyen érvényesíthetőnek, jogtisztának és értékállóknak kell lennie; a kezességeknek és garanciáknak számos formája van.

A szerző bemutatja a forgatható kereskedelmi okmányokat is. A váltó lehet kereskedelmi hitel- eszköz, fizetőeszköz, a kockázat megtestesítője, lejáratá szerint látra szóló és határidős váltó lehet. A csekk készpénz nélküli fizetőeszköz, forgatható kereskedelmi okmány, értékpapír. Rendkívül fontos a nemzetközi kereskedelem finanszírozása. Megismerjük jellemzőit és különböző módjait. A leszámítolás (diszkont) alapelveit, gyakorlatát szintén bemutatja a szerző. A forfetirozást, export-hitelbiztosítást is tárgyalja a könyv. Olvashatunk a finanszírozás költségeiről, a szindikált hitelekéről, amelyek színtere elsődleges vagy másodlagos piac lehet.

A devizapiaci műveletek egyik devizának a másikra történő átváltására vonatkoznak. A devizapiacokon az üzletfelek a különböző devizákban meghatározott bankbetétek tulajdonjogát cserélik el egymással. Az az utazó, aki saját pénzét idegen devizára váltja át, a devizapiac résztvevője ugyan, de csekély hatással van az árfolyamokra, amelyeket az intézményi kereskedelem befolyásol. A devizapiaci ügyletek szintén többfélék (azonnali, határidős, csere stb.) lehetnek. Végül a devizapiacok hitel-, elszámolási és kereskedelmi kockázatait ismerjük meg Székely György könyvében.

Rubóczky István